

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

plany zadań ochronnych
Natura 2000

DOKUMENTACJA PLANU ZADAŃ OCHRONNYCH OBSZARU NATURA 2000 PLH280040 KASZUNY W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Finansowanie w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 –2013, działania 5.3 „Opracowywanie planów ochrony”.

Warszawa, grudzień 2012

Autorzy opracowania:

dr Zdzisław Cichocki – koordynator projektu

dr Jan Borzyszkowski – kierownik zespołu ekspertów, komunikacja społeczna

dr Łukasz Chachulski – ekspert, botanika

dr Jadwiga Sienkiewicz – ekspert, botanika

dr Grzegorz Rąkowski – ekspert, zoologia

mgr Małgorzata Hajto – ekspert, planowanie przestrzenne

dr Agnieszka Kuśmierz – ekspert, komunikacja społeczna

mgr inż. Małgorzata Bidłasik – ekspert, GIS

inż. Beata Krawczyńska – ekspert, GIS

mgr Jarosław Krawczyński – ekspert, GIS

INSTYTUT OCHRONY ŚRODOWISKA – PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY
INSTITUTE OF ENVIRONMENTAL PROTECTION – NATIONAL RESEARCH INSTITUTE

Spis treści

1.	Etap wstępny pracy nad Planem.....	5
1.1.	Informacje ogólne.....	5
1.2.	Ustalenie terenu objętego Planem	6
1.3.	Mapa obszaru Natura 2000.....	6
1.4.	Opis założeń do sporządzenia Planu	6
1.5.	Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem	9
1.6.	Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.	11
1.7.	Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności.	12
1.8.	Zespół Lokalnej Współpracy	16
2.	Etap II Opracowanie projektu Planu	19
2.1.	Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony.....	19
2.2.	Ogólna charakterystyka obszaru.....	21
2.3.	Struktura własności i użytkowania gruntów	21
2.4.	Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka	21
2.5.	Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego	22
2.6.	Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane.....	23
2.6.1	Typy siedlisk przyrodniczych.....	25
2.6.2	Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru	27
2.6.3	Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru.....	27
3.	Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem.....	28
4.	Analiza zagrożeń	42
5.	Cele działań ochronnych	44
6.	Ustalenie działań ochronnych	47
7.	Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony.....	55
8.	Wskazania do dokumentów planistycznych	56
9.	Przesłanki sporządzenia planu ochrony	56
10.	Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic	56
11.	Zestawienie uwag i wniosków	58
12.	Literatura	59

Spis załączników

- Załącznik 1. Granica obszaru Natura 2000
- Załącznik 2. SDF
- Załącznik 3. Granice terenu objętego planem
- Załącznik 4. Mapa obszaru
- Załącznik 5. Przedmioty ochrony
- Załącznik 6. Wyniki prac terenowych
- Załącznik 7. Plany i programy -mapy
- Załącznik 8. Struktura użytkowania wg Corine
- Załącznik 9. Ocena stanu siedlisk i gatunków
- Załącznik 10. Zagrożenia
- Załącznik 11. Działania ochronne
- Załącznik 12. Projekt SDF
- Załącznik 13. Mapy tematyczne
- Załącznik 14. Zmiana granicy
- Załącznik 15. Sprawozdania ze spotkań ZLW
- Załącznik 16. Dokumentacja fotograficzna

1. Etap wstępny pracy nad Planem

1.1. Informacje ogólne

Nazwa obszaru	Kaszuny
Kod obszaru	PLH280040
Opis granic obszaru	Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 1.
SDF	Standardowy Formularz Danych –załącznik 2
Położenie	woj. warmińsko –mazurskie, pow. lidzbarski gm. Lidzbark Warmiński
Powierzchnia obszaru (w ha)	264 ha
Status prawny	Wg danych zawartych w pkt.1.8 SDF obszar zatwierdzony jako OZW w styczniu 2011 r. Specjalny obszar ochrony siedlisk Niecka Skaliska (kod obszaru PLH280049) został zakwalifikowany jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r., której aktualne brzmienie zawiera Decyzja Komisji Europejskiej z dnia 18 listopada 2011 w sprawie przyjęcia na mocy Dyrektywy Rady 92/43/EWG piątego, zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny.
Termin przystąpienia do sporządzenia Planu	19-09-2011
Termin zatwierdzenia Planu	
Koordynator Planu	Iwona Mirowska-Ibron, tel. +48895372109, e-mail: iwona.mirowska-ibron.olsztyn@rdos.gov.pl
Planista Regionalny	Zdzisław Cichocki, bm@ios.edu.pl , +48713281535
Sprawujący nadzór	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, ul. Dworcowa 60, 10-437 Olsztyn

1.2. Ustalenie terenu objętego Planem

L.p.	Nazwa krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa, pokrywającej/go się z obszarem, która/e może powodować wyłączenie części terenu ze sporządzania Planu	Dokument planistyczny	Uzasadnienie wyłączenia części terenu ze sporządzania PZO	Powierzchnia krajowej formy ochrony przyrody lub nadleśnictwa pokrywająca się z obszarem [ha]
Nie zachodzą przesłanki określone w art. 28 ust. 11 pkt 2, 3 i 3a ustawy o ochronie przyrody.				

Teren objęty PZO: 100 % o powierzchni 264 ha.

Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 3.

1.3. Mapa obszaru Natura 2000

Mapa obszaru Natura 2000 – załącznik 4.

1.4. Opis założeń do sporządzenia Planu

1. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.) oraz art. 4 dyrektywy ptasiej (DYREKTYWA Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. – Dz. U.L 020 26/01/2010).
2. Specjalny obszar ochrony siedlisk Kaszuny PLH280040 składa się z dwóch oddzielnych enklaw o łącznej powierzchni 264 ha położonych w zwartym

kompleksie leśnym.

Większa enklawa położona jest w środku kompleksu leśnego i ma powierzchnię równą 236,80 ha. Jej teren ma charakter wydłużonego obniżenia, w którego północnej części znajduje się eutroficzne jezioro Potar (pow. ok. 14,7 ha). Zarówno jezioro, jak i zarastające mokradła położone w jego południowej części, otoczone są w większości sosnowym borem świeżym. Mokradła te stanowią zarówno torfowiska leśne w postaci sosnowego boru bagiennego (*Vaccinio uliginosi-Pinetum sylvestris*), jak i borealnej świerczyny bagiennnej (*Sphagno girgensohnii-Piceetum*). Na terenie enklawy występują również torfowiska bezleśne: szuwały, turzycowiska oraz mechowiska torfowisk przejściowych. Na południe od jeziora Potar znajduje się niewielki (0,78 ha) zbiornik wodny, który w większości został zarośnięty przez osokę aloesowatą (*Stratiotes aloides*)

Mniejsza enklawa o powierzchni 27,16 ha, położona na północny wschód od większej, usytuowana jest bliżej skraju kompleksu leśnego. Stanowi ją nieckowate obniżenie, w który występuje sosnowy bór bagienny oraz torfowisko wysokie z roślinnością torfotwórczą, częściowo położone na rozległych płaskich potorfiach całkowicie porośniętych torfowcami (*Sphagnum*).

Na terenie Kaszun występują cztery typy siedlisk przyrodniczych wyszczególnionych w I załączniku Dyrektywy Siedliskowej. Stanowią one w sumie 30% powierzchni obszaru. Pod względem faunistycznym występują cztery gatunki zwierząt wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

3. Przedmiotem ochrony na obszarze są:

- 4 typy siedlisk przyrodniczych:
  - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potomion*,
  - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
  - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*,
  - bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino*,
- 4 gatunki zwierząt:
  - bóbr europejski *Castor fiber*,
  - kumak nizinny *Bombina orientalis*,
  - zalotka większa *Leucorrhinia pectorialis*,
  - czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*.

Lista przedmiotów ochrony może ulec weryfikacji w toku prac.

4. Obowiązek sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 wynika z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.). Zakres prac związanych z przygotowaniem planu zadań ochronnych obejmuje:
  - a) zgromadzenie i weryfikację wiedzy na temat przedmiotów ochrony w obszarze,
  - b) określenie aktualnego stanu ochrony przedmiotów ochrony,
  - c) identyfikację zagrożeń dla zachowania lub osiągnięcia właściwego stanu ich ochrony,
  - d) określenie celów do osiągnięcia w okresie 10 lat obowiązywania planu,
  - e) określenie działań ochronnych niezbędnych do osiągnięcia założonych celów związanych z ochroną czynną, modyfikacją metod gospodarowania, uzupełnieniem stanu wiedzy,
  - f) określenie potrzeb monitorowania skutków zaplanowanych działań,

g) wskazanie zmian do istniejących dokumentów planistycznych.

5. Dokumentację projektu planu zadań ochronnych zestawia się etapowo w formie elektronicznej. Za pomocą publicznie dostępnego systemu teleinformatycznego będzie możliwe zapoznawanie się z kolejnymi etapami stanu prac nad projektem planu zadań ochronnych i zgromadzonymi w ramach tych prac materiałami oraz z projektem planu.

Po przygotowaniu projektu planu zadań ochronnych, jak i w trakcie jego tworzenia będzie możliwe zgłaszanie uwag i wniosków, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001 r. Nr 130, poz. 1450 ze zm.) do materiałów gromadzonych podczas prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych na adres e-mail: iwona.mirowska-ibron.olsztyn@rdos.gov.pl.

6. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie zorganizuje spotkania dyskusyjne z udziałem przedstawicieli zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których wyznaczono obszar Kaszuny PLH

7. 280040. Grupa ta tworzy Zespół Lokalnej Współpracy na rzecz obszaru.

8. Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalny dyrektor ochrony środowiska, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk gatunków ptaków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

9. Ustalenia planu zadań ochronnych mogą w sposób bezpośredni oddziaływać na:

a) organy administracji leśnej;

b) organy administracji samorządowej i terenowe organy administracji rządowej;

c) właścicieli i użytkowników gruntów rolnych, leśnych oraz wód a także właścicieli nieruchomości, w obrębie których występują przedmioty ochrony obszaru Kaszuny PLH280040

d) jednostki wojskowe;

e) przedsiębiorców, którzy prowadzą działalność na obszarze Kaszuny PLH280040.

1.5. Ustalenie przedmiotów ochrony objętych Planem

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. Osiadł.	Pop. Lęgowa	Populacja Migr.	Ocena Pop. / Stopień Reprezen.	Ocena St. zach.	Ocena Izol. / Względna powierzchnia	Ocena Ogólna	Opinia dot. wpisu
S1	3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potomion</i>		8,35				B	C	A	B	
S2	7110	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)		0,60				C	C	A	C	
S3	7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)		4,99				B	C	A	B	
S4	91D0	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i> , <i>Pino</i>)		16,06				B	C	B	B	

Lp.	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	% pokrycia	Pop. Osiadł.	Pop. Lęgowa	Populacja Migr.	Ocena Pop. / Stopień Reprezen.	Ocena St. zach.	Ocena Izol. / Względna powierzchnia	Ocena Ogólna	Opina dot. wpisu
<i>pS5*</i>	<i>91E0</i>	Łęgi topolowe, olszowe, wierzbowe i jesionowe	<i>Alnenion</i>	2,86				B	B	C	B	
Z1	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>		1-5p			D				
Z2	1188	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>		R			D				
Z3	1042	Zalotka większa	<i>Leucorrhinia pectorialis</i>		R			D				
Z4	1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>		R			D				

* kursywą oznaczono siedlisko nie wymienione w SDF

1.6. Opis procesu komunikacji z różnymi grupami interesu.

W dniu 19.09.2011 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wydał Obwieszczenie (WOPN – OON.6320.02.14.2011.IMI), w którym zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektów planów zadań ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000: Puszcza Napiwodzko-Ramucka (PLB280007), Niecka Skaliska (PLH280049), Lasy Skaliskie (PLB280011), Kaszyny (PLH280040), Puszcza Piska (PLB280008). Informacja o przystąpieniu do sporządzenia PZO dla ww. obszarów została zamieszczona an stronie internetowej RDOŚ oraz na tablicach ogłoszeń gmin, na terenie których ww. obszary się znajdują, jak również opublikowana w prasie. Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony środowiska w Olsztynie zawiera również informacje o możliwości zapoznania się z dokumentacją, składania uwag i wniosków do projektu dokumentu.

Plany zadań ochronnych są sporządzane w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”. Przedmiotem poszczególnych dokumentów jest opracowanie na okres 10 lat planu działań służących przywróceniu i utrzymaniu właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt będących przedmiotami ochrony w ww. obszarach Natura 2000.

W procesie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Kaszyny PLH280040 istotna jest rola Zespołu Lokalnej Współpracy tworzonego przy współudziale osób i podmiotów prowadzących działalność na objętych planem zadań ochronnych obszarach Natura 2000. W związku z tym, w porozumieniu z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Olsztynie został utworzony Zespół Lokalnej Współpracy (ZLW). Założono, że skład tego zespołu może być poszerzony w kolejnych etapach prac.

Zaplanowano przeprowadzenie w trakcie prowadzonych prac nad projektem PZO cyklu 3 warsztatów – spotkań dyskusyjnych ZLW, podczas których omawiane i dyskutowane będą kolejne etapy sporządzanego planu dla wypracowania wspólnej wizji skutecznej ochrony obszarów Natura 2000. Członkowie ZLW są każdorazowo informowani o terminach i miejscach spotkań dyskusyjnych listownie poprzez zaproszenia do uczestniczenia w spotkaniach zespołu wystosowane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Informacja o spotkaniach zamieszczana jest również każdorazowo na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Pierwsze z takich spotkań odbyło się 20.07.2012 r. w Gołdapi. Omówione na nim zostały podstawy prawne i organizacyjne prac nad projektem PZO oraz walory przyrodnicze obszaru, w tym przedmioty ochrony. Na drugim spotkaniu, które odbyło się 29.11.2012 r. w Wichrowie, omówiono wyniki prac terenowych, w tym zweryfikowaną listę przedmiotów ochrony i oceny stanu ochrony, a także przedyskutowano zagrożenia przedmiotów ochrony, cele działań ochronnych, zakres tych działań.

W ramach projektu pn. „Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 działanie 5.3, Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska udostępniła Platformę Informacyjno-Komunikacyjną (PIK) (<http://pzo.gdos.gov.pl/>), na której są umieszczane wszelkie materiały i informacje związane z tworzeniem planów zadań ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000. Platforma ta daje wykonawcy możliwość prezentowania wyników prac i tym samym zapewnia każdemu zainteresowanemu możliwość zapoznania się z wynikami poszczególnych etapów prac nad PZO i komentowania ich. Częścią platformy jest forum dyskusyjne, gdzie każdy zainteresowany może się wypowiedzieć na tematy związane z ww. obszarami Natura 2000 i PZO tworzonymi dla tych obszarów.

1.7. Kluczowe instytucje/osoby dla obszaru i zakres ich odpowiedzialności.

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrona i zarządzanie obszarami NATURA 2000 ▪ i innymi formami ochrony przyrody, ▪ udostępnianie informacji o środowisku, w tym dokumentacji PZO oraz zweryfikowanego SDF obszaru ▪ wydanie zarządzenia w sprawie PZO dla obszaru ▪ udział w strategicznych ocenach oddziaływania na środowisko ▪ przeprowadzanie postępowań i wykonywanie innych zadań, o których mowa w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie ▪ przeprowadzanie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w rejonie obszaru lub udział w tych ocenach ▪ współpraca z organami jednostek samorządu terytorialnego w rejonie obszaru, w sprawach ocen oddziaływania na środowisko i ochrony przyrody <p>współpraca z organizacjami ekologicznymi działającymi w rejonie obszaru</p>	ul. Dworcowa 60 10-437 Olsztyn	tel. +48895372100 fax. +48895270423 e-mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl
Urząd Marszałkowski Województwa Mazursko-Warmińskiego	zadania planistyczne województwa	ul. Emilii Plater 1 10-562 Olsztyn	tel. +48895219000 fax. +48895219569 e-mail: do@warmia.mazury.pl
Starostwo Powiatowe w Lidzbarku Warmińskim	regionalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, w szczególności:	ul. Wyszyńskiego 37 11-100 Lidzbark Warmiński	tel. +48897677900 fax +48897677903

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
	<ul style="list-style-type: none"> - opiniowanie rozwiązań przyjętych w projektach studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, - wykonanie obowiązków Ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne - przygotowanie i aktualizacja powiatowego programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami oraz przygotowywanie sprawozdań z ich realizacji - udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie na terenie powiatu - wykonywania pozwoleń wodno-prawnych na pobór wody lub wprowadzania ścieków do wód ▪ wydawanie pozwoleń na budowę 		e-mail: sekretariat@powiatlidzbarski.pl
Urząd Gminy Lidzbark Warmiński	<ul style="list-style-type: none"> ▪ lokalne zadania planistyczne i zagadnienia inwestycyjne, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - planowanie i nadzór nad inwestycjami w infrastrukturze gospodarczej i mieszkaniowej wokół obszaru - zarządzanie terenami wokół obszaru ▪ promowanie obszaru jako waloru przyrodniczego gminy ▪ udostępnianie informacji o możliwym wpływie obszaru na działalność gospodarczą i inwestycje w jego sąsiedztwie ▪ edukacja ekologiczna społeczności lokalnych 	ul. Krasickiego 1 11-100 Lidzbark Warmiński	tel. +48897673274 fax. +48897673274 e-mail: gminalidzbark@pnet.pl
Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ programowanie, planowanie, nadzorowanie wykonywania urządzeń melioracji wodnych podstawowych i szczegółowych na obszarze ▪ utrzymywanie wód i urządzeń melioracji wodnych podstawowych na obszarze 	10-526 Olsztyn ul. Partyzantów 24	tel. +48895217100, fax. +48895217101, e-mail: sekretariat@zmiuw.pl

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ planowanie i kontrola gospodarowania wodami obszaru ▪ określanie warunków korzystania z wód obszaru ▪ ustanawianie i znoszenie obwodów rybackich oraz użytkowanie jezior i rzek w zakresie gospodarki rybackiej ▪ opracowywanie studiów i planów ochrony przeciwpowodziowej w obszarze 	ul. Franciszka Rogaczewskiego 9/19 80-804 Gdańsk	tel.: (58) 326 18 88 fax: (58) 326 18 89 e-mail: sekretariat@gdansk.rzgw.gov.pl
Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sprawowanie zarządu administracyjnego na terenie obszaru i w jego bezpośrednim sąsiedztwie ▪ kontrola wykonania zabiegów przewidzianych w PUL nadleśnictwa: Wichrowo 	ul. Kościuszki 46/48 10 - 959 Olsztyn	tel. +48895272170 fax. +48895210210 e-mail: rdlp@olsztyn.lasy.gov.pl
Nadleśnictwo Wichrowo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zarządzanie gospodarką leśną na terenie obszaru i w jego sąsiedztwie ▪ promowanie wartości przyrodniczych obszaru, edukacja ekologiczna społeczności lokalnych, udostępnianie informacji o terenie obszaru ▪ wykonanie zadań PUL nadleśnictwa na gruntach w zarządzie LP 	Wichrowo 2, 11-040 Dobre Miasto	tel.:+48896161320 fax. +48896163472 e-mail: wichrowo@olsztyn.lasy.gov.pl
Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Lidzbarku Warmińskim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ doradztwo w zakresie ekologii i ekonomiki rolno-środowiskowej ▪ prowadzenie szkoleń dotyczących rolnictwa, funduszy Unijnych, nowych technologii ▪ promowanie wsi i rolnictwa 	11-100 Lidzbark Warmiński, ul. Krasickiego 1	tel. +48897672310 fax. +48897672310 e-mail: pzdr.lidzbark@wmodr.pl
Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizy, szkolenia i doradztwo z zakresu działalności rolniczej i świadomości ekologicznej rolników ▪ prowadzenie działań na rzecz rozwoju rynku 	ul. Lubelska 43a 10-410 Olsztyn	tel. +48895340567 fax. +48895340567 e-mail: wmirol@wmirol.org.pl

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
	<p>rolnego, poprawy jakości wykorzystywanego sprzętu rolniczego i poprawy jakości produktów rolnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji gospodarczych na potrzeby producentów rolnych oraz innych przedsiębiorców ▪ kształtowanie i upowszechnianie zasad etyki i rzetelnego postępowania w działalności gospodarczej ▪ współpraca w zakresie ochrony środowiska z organami ochrony środowiska 		
<p>Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Warmińsko-Mazurski Oddział Regionalny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wsparcie rolników, mieszkańców wsi, przedsiębiorców, samorządów lokalnych oraz podmiotów z sektora rybackiego w ramach realizacji programów sektorowych, takich jak Program rozwoju obszarów wiejskich i Program Operacyjny – Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - dofinansowywania modernizacji gospodarstw i z programów rolnośrodowiskowych, - szkoleń i doradztwa zawodowego dla rolników i posiadaczy lasów ▪ wypłaty dopłat unijnych dla rolników 	<p>ul. św. Wojciecha 2 10-038 Olsztyn</p>	<p>tel.+48895210920/22 e-mail: warminsko-mazurski@arimr.gov.pl</p>
<p>Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Lidzbarskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działania na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społeczno-kulturalnego ▪ aktywizowanie i edukacja lokalnej społeczności 	<p>ul. Słowackiego 4 11-100 Lidzbark Warmiński</p>	<p>tel. +48897671790 e-mail: bd.</p>
<p>Centrum Inicjatyw Lokalnych „Przestrzeń”</p>	<p>działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych</p>	<p>Blanki 13 11-100 Lidzbark Warmiński</p>	<p>tel. bd. e-mail: bd.</p>

Instytucja/osoby	Zakres odpowiedzialności	Adres siedziby instytucji/osoby	Kontakt
Mazurska Grupa Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrona przyrody ▪ promowanie wartości przyrodniczych obszaru, ▪ edukacja ekologiczna społeczności lokalnych, ▪ udostępnianie informacji o terenie obszaru ▪ organizacja projektów czynnej ochrony środowiska 	Sapałówka 14 19-520 Banie Mazurskie,	tel. bd. e-mail: mazurska@otop.org.pl
Warmińsko-Mazurski Okręg Ligii Ochrony Przyrody	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrona przyrody ▪ promowanie wartości przyrodniczych obszaru, ▪ edukacja ekologiczna społeczności lokalnych, ▪ udostępnianie informacji o terenie obszaru 	ul. Dąbrowszczaków 33 10-548 Olsztyn	tel. +480895273994 (w środy w godz. 9:00 – 12:00) email: bd.
Stowarzyszenie "Razem dla Warmii"	<ul style="list-style-type: none"> ▪ działania na rzecz zrównoważonego rozwoju rejonu, w tym w zakresie ochrony środowiska ▪ aktywizowanie i edukacja lokalnej społeczności 	Kraszewo 80 11-100 Lidzbark Warmiński	tel. +48897661619 e-mail: bd.

1.8. Zespół Lokalnej Współpracy

Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
Iwona Mirowska-Ibron	Planista Regionalny	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie	tel. +48895372109 e-mail: iwona.mirowska-ibron.olsztyn@rdos.gov.pl
Zdzisław Cichocki	Koordynator Planu, moderator	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	tel. +48713281535 e-mail: bm@ios.edu.pl
Jan Borzyszkowski	Kierownik zespołu ekspertów	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	tel. +48226223558 e-mail: jan.borzyszkowski@ios.edu.pl

Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
Jadwiga Sienkiewicz	Ekspert ds. ochrony siedlisk i gatunków roślin	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	tel. +48226223558 e-mail: jadwiga.sienkiewicz@ios.edu.pl
Łukasz Chachulski	Ekspert ds. ochrony siedlisk i gatunków roślin	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Wydział Rolnictwa i Biologii	tel. +48886069584 e-mail: lukasz_chachulski@sggw.pl
Grzegorz Rąkowski	Ekspert ds. ochrony zwierząt	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	tel. +48226223558 e-mail: groza1@ios.edu.pl
Agnieszka Kuśmierz	Ekspert ds. komunikacji społecznej	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	tel. +48226223558 e-mail: agnieszka.kusmierz@ios.edu.pl
Małgorzata Bidłasik	Ekspert ds. GIS	Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy	tel. +48226223558 e-mail: malgorzata.bidlasik@ios.edu.pl
Małgorzata Jurkiewicz	Przedstawiciel urzędu marszałkowskiego	Urząd Marszałkowski Województwa Mazursko-Warmińskiego Departament Ochrony Środowiska	tel. +48895125478 e-mail: m.jurkiewicz@umwwm.pl
Iwona Ficek	Przedstawiciel powiatu	Starostwo Powiatowe w Lidzbarku Warmińskim	tel. +48601692414 e-mail: iwonna41@wp.pl
Tomasz Kołodziejczyk	Przedstawiciel gminy	Urząd Gminy Lidzbark Warmiński	tel. +48787943274 e-mail: tomasz.kolodziejczyk@wp.pl
Andrzej Sobania	Przedstawiciel Lasów Państwowych	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	tel. +48 e-mail: andrzej.sobania@olsztyn.lasy.gov.pl
Piotr Mioduszewski	Przedstawiciel Lasów Państwowych	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	tel. +48895210122 e-mail: zagospodarowanie@olsztyn.lasy.gov.pl
Tadeusz Pampuch	Przedstawiciel Lasów Państwowych	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie	tel. +48 e-mail: tadeusz.pampuch@olsztyn.lasy.gov.pl
Krzysztof Śmiech	Przedstawiciel Lasów Państwowych	Nadleśnictwo Wichrowo	tel. +48600415703 e-mail: krzysztof.smiech@olsztyn.lasy.gov.pl
Joanna Latkowska	Przedstawiciel Lasów Państwowych	Nadleśnictwo Wichrowo	tel. joanna.latkowska@olsztyn.lasy.gov.pl e-mail:
Jolanta Malkiewicz	Przedstawiciel regionalnego biura gospodarki wodnej i użytkowników	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	tel. +48895226966 e-mail: olsztyn@warszawa.rzgw.gov.pl

Imię i nazwisko	Funkcja	Nazwa instytucji /grupy interesu, którą reprezentuje	Kontakt
	obwodów rybackich		
Milena Jendraszek	Przedstawiciel regionalnego biura gospodarki wodnej i użytkowników obwodów rybackich	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie	tel. +48895226965 e-mail: olsztyn@warszawa.rzgw.gov.pl
Aleksandra Telszewska	Przedstawiciel regionalnego zarządu melioracji i urządzeń wodnych	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie	tel. +48895247117 e-mail: inwestycje3@zmiuw.pl
Jarosław Marszewski	Przedstawiciel regionalnego zarządu melioracji i urządzeń wodnych	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie	tel. +48895247117 e-mail: inwestycje4@zmiuw.pl
Tadeusz Pobiaryzyn	Przedstawiciel ośrodków doradczych dla rolników	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Lidzbarku Warmińskim	tel. +48665930129 e-mail: t.pobiaryzyn@w-modr.pl
Czesław Kimbar	Przedstawiciel ośrodków doradczych dla rolników	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Lidzbarku Warmińskim	tel. +48897661531 e-mail: c.kimbar@w-modr.pl
Marek Kuźniewski	Przedstawiciel rolników	Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza	tel. +48504099121 e-mail: bd.
Danuta Kielak	Przedstawiciel lokalnej organizacji pozarządowej	Stowarzyszenie "Razem dla Warmii"	tel. +49897661619 +48511374866 e-mail: jerzy_kielak@wp.pl
Marek Bebłot	Przedstawiciel organizacji pozarządowej	Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”	tel. +48663466963 e-mail: pomarinaep@wp.pl
Bohdan Szumczyk	Przedstawiciel rolników	rolnik indywidualny	e-mail: bd.

2. Etap II Opracowanie projektu Planu

Moduł A

2.1. Informacja o obszarze i przedmiotach ochrony

Typ informacji	Dane referencyjne	Zakres informacji	Wartość informacji	Źródło dostępu do danych
<i>Materiały niepublikowane</i>	Inwentaryzacja siedlisk Natura 2000 w Nadleśnictwie Wichrowo	dane o powierzchni, lokalizacji, strukturze gatunkowej zbiorowisk roślinnych oraz gatunkach roślin objętych ochroną	cenna	Nadleśnictwo Wichrowo
<i>Plany/programy/strategie/projekty</i>	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwała nr XXXIII/505/02 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lutego 2002 r.	Określenie uwarunkowań realizacji dokumentu oraz kierunki rozwoju i zasady kształtowania struktur przestrzennych na terenie województwa.	Informacje dotyczące zasobów przyrodniczych mają ograniczoną wartość z uwagi na ogólny i „wtórny” ich charakter. Planowane kierunki rozwoju przestrzennego województwa oraz sposoby ich realizacji powinny być uwzględnione przy formułowaniu zadań ochronnych i innych postanowień PZO.	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego
	Program małej retencji województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2006-2015 Uchwała nr 66/379/07/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 grudnia 2007	Określenie uwarunkowań realizacji dokumentu, w tym zasobów wodnych i potrzeb dla rolnictwa, przemysłu i gospodarki komunalnej oraz potrzeb i	Informacje dotyczące zasobów przyrody ożywionej mają ograniczoną wartość z uwagi na „wtórny” charakter. Planowane działania powinny być uwzględnione przy	Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

	r.	możliwości rozwoju urządzeń wodnych.	formułowaniu zadań ochronnych i innych postanowień PZO.	
	Strategia rozwoju gminy Lidzbark Warmiński	Przedstawienie informacji dotyczących środowiska przyrodniczego w kontekście uwarunkowań do rozwoju społeczno-gospodarczego. Główne informacje zawarte w dokumencie dotyczą sytuacji gospodarczej i infrastruktury społecznej i technicznej. Dokument określa hierarchię celów i działań zmierzających do rozwoju gminy.	Informacje dotyczące zasobów przyrodniczych mają ograniczoną wartość z uwagi na ich bardzo ogólny i „wtórny” charakter. Planowane kierunki rozwoju gminy oraz sposoby ich realizacji powinny być uwzględnione przy formułowaniu zadań ochronnych i innych postanowień PZO.	Urząd Gminy Lidzbark Warmiński
	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lidzbark Warmiński Uchwała nr III/7/10 Rady Gminy w Lidzbarku Warmińskim z dnia 15 grudnia 2010 r.	Zakres – zgodnie z wymogami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	Wartość informacji dot. uwarunkowań przyrodniczych ograniczona ze względu na ich ogólność oraz „wtórny” charakter. Ustalenia dokumentów do uwzględnienia przy formułowaniu zadań ochronnych i innych postanowień PZO	http://bip.warmia.mazury.pl/lidzbark_warminski_gmina_wiejska/203/Planowanie_przestrzenne
Raporty	Chachulski Ł., 2012. Wyniki inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin na obszarze natura 2000 PLH280040 „Kaszuny”, IOS-PIB, Warszawa	Weryfikacja występowania siedlisk i gatunków roślin na obszarze Natura 2000 „Kaszuny”	cenne	Pik pdf – załącznik 5

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru

--

2.3. Struktura własności i użytkowania gruntów

Typy użytków gruntowych	Typ własności	Powierzchnia użytków w ha	% udział powierzchni w obszarze
Lasy	Skarb państwa, grunty prywatne	233,49	88,46%
Grunty orne	Skarb państwa, grunty prywatne	4,9	1,86%
Wody stojące	Skarb państwa, grunty prywatne	25,57	9,69%

Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 6.

2.4. Zagospodarowanie terenu i działalność człowieka

Typy użytków	Typ własności	Powierzchnia objęta dopłatami UE w ha	Rodzaj dopłaty, działania/priorytetu/programu
Inne	Skarb Państwa, grunty prywatne	0	-
Sady	Skarb Państwa, grunty prywatne	0	-
Trwałe użytki zielone	Skarb Państwa, grunty prywatne	0	-
Tereny zadrzewione lub zakrzewione	Skarb Państwa, grunty prywatne	0	-

2.5. Istniejące i projektowane plany/programy/projekty dotyczące zagospodarowania przestrzennego

Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego Uchwała nr XXXIII/505/02 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 12 lutego 2002 r.	Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego (sporządzający i wdrażający dokument); Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego (uchwalający). Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko została przeprowadzona.	<i>Brak ustaleń mogących zagrażać przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000.</i>		
Program małej retencji województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2006-2015 Uchwała nr 66/379/07/III Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 grudnia 2007 r.	Przewodniczący Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego (sporządzający i wdrażający dokument); Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego (uchwalający). Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie została przeprowadzona.	Wskazanie Jeziora Potary do proponowanego spiętrzenia wód (budowa progów). Odwołanie się do przepisów dot. ochrony przyrody i ocen oddziaływania na środowisko. <i>Nie proponuje się zmiany dokumentu. Należy zachować możliwość realizacji inwestycji w sytuacji znaczącego obniżenia poziomu wód w jeziorze.</i>	3150 (2) Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympheion, Potamion</i> 7110 (1) i (2) Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą 7140 (1) Torfowiska przejściowe i trzęsawiska	

Tytuł opracowania	Instytucja odpowiedzialna za przygotowanie planu/programu/wdrażanie projektu	Ustalenia planu/programu/projektu mogące mieć wpływ na przedmioty ochrony	Przedmioty ochrony objęte wpływem opracowania	Ustalenia dot. działań minimalizujących lub kompensujących
Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lidzbark Warmiński Uchwała nr III/7/10 Rady Gminy w Lidzbarku Warmińskim z dnia 15 grudnia 2010 r.	Wójt Gminy Lidzbark Warmiński (sporządzający i wdrażający dokument); Rada Gminy w Lidzbarku Warmińskim (uchwalający) Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko nie została przeprowadzona.	<i>Brak ustaleń mogących zagrażać przedmiotom ochrony w obszarze Natura 2000.</i>		

Rastrowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 7.

2.6. Informacja o przedmiotach ochrony objętych Planem wraz z zakresem prac terenowych – dane zweryfikowane

Przedmiot ochrony	Ocena ogólna	Powierzchnia	Liczba stanowisk	Rozmieszczenie w obszarze	Stopień rozpoznania	Zakres prac terenowych uzupełniających/ Uzasadnienie do wyłączenia z prac terenowych
Siedliska przyrodnicze						
Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nymphaeion , Potamion	B	28,70	2	Według mapy siedlisk przyrodniczych sporządzonej w ramach PZO	dobry	Inwentaryzacja terenowa w okresie lipiec-wrzesień 2012 r. Ocena wg metodyki monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.
Torfowiska wysokie z	B	3,20	4	Według mapy	dobry	Inwentaryzacja terenowa w okresie

roślinnością torfotwórczą				siedlisk przyrodniczych sporządzonej w ramach PZO		lipiec-wrzesień 2012 r. Ocena wg metodyki monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.
Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea nigrae)	B	2,50	1	Według mapy siedlisk przyrodniczych sporządzonej w ramach PZO	dobry	Inwentaryzacja terenowa w okresie lipiec-wrzesień 2012 r. Ocena wg metodyki monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.
Bory i lasy bagienne	B	54,00	11	Według mapy siedlisk przyrodniczych sporządzonej w ramach PZO	dobry	Inwentaryzacja terenowa w okresie lipiec-wrzesień 2012 r. Ocena wg metodyki monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.
Łęgi topolowe, olszowe, wierzbowe i jesionowe	B	7,55	1	Według mapy siedlisk przyrodniczych sporządzonej w ramach PZO	dobry	Inwentaryzacja terenowa w okresie lipiec-wrzesień 2012 r. Ocena wg metodyki monitoringu siedlisk przyrodniczych GIOŚ.
Gatunki roślin	Brak					
Gatunki zwierząt						
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>						
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>						
1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectorialis</i>						
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>						

Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 8.

2.6.1 Typy siedlisk przyrodniczych

3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nymphaeion*, *Potamion*

Jeziora eutroficzne to naturalne zbiorniki wodne, zasobne w związki mineralne, o brzegach zarośniętych roślinnością szuwarową. W przypadku brzegów z podłożem zawierającym znaczne ilości cząstek mineralnych nanoszonych w wyniku przepływu bądź falowania jest to najczęściej szuwar właściwy składający się ze zbiorowisk z dominacją trzciny pospolitej (*Phragmites australis*), pałki szerokolistnej (*Typha latifolia*) czy manny mielec (*Glyceria maxima*). Z reguły są to stanowiska stale zalane przez wodę lub wysychające na krótki okres roku (w jesieni). Powierzchnie z wodą mniej ruchliwą, z podłożem z dominacją torfu zasiedlają częściej zbiorowiska wysokich turzyc. W toni wodnej jezior eutroficznych występują często zbiorowiska ze związków *Potamion*, *Nymphaeion* z dominacją rdestnic (*Potamogeton sp.*), grążeli czy grzybieni białych (*Nymphaea alba*). Strefę litoralu porastają podwodne łąki wywłócznika kłosowego (*Myriophyllum spicatum*) czy rogatka sztywnego (*Ceratophyllum demersum*). Często w tych zbiornikach pojawia się także roślinność pleustonowa z gatunkami rzęs (*Lemna*) i spirodeli wielokorzeniowej (*Spirodela polyrhiza*). Na terenie obszaru Kaszuby jeziora eutroficzne reprezentowane są przez 2 zbiorniki wodne – jezioro Potar i mały, bezimienny zbiornik położony w wydzieleniu leśnym nr 130g. Stan zachowania jeziora Potar oceniono jako bardzo dobry (FV), natomiast stan zbiornika w oddziale 130 jako U1, ze względu na znaczne wypłcenie i zamulenie. Jezioro Potar jest położone wśród lasów, z dala od terenów rolniczych i zabudowanych, odizolowane od napływu nutrientów bądź substancji szkodliwych dla środowiska, jakie mogłyby się przemieszczać z wodą. Skład chemiczny wody, roślinność i stan linii brzegowej pozostają pod przeważającym wpływem naturalnych sił przyrody. Tuż powyżej jeziora znajduje się obszar źródliskowy, zasilający jezioro w wodę. Na terenach przyległych prowadzona jest jedynie racjonalna gospodarka leśna, a powyżej Potaru większość drzewostanów to bory i lasy bagienne nie nadające się do użytkowania, jako uprawy leśne.

Stąd brak zagrożeń antropogenicznych dla siedliska. Naturalnym zagrożeniem jest wypływanie jeziora od strony południowej i zarastanie znacznych powierzchni przez zwarty łań rośliności wodnej. Jest to długotrwały, naturalny proces. W opisanych okolicznościach ochrona jeziora Potar powinna być ochroną bierną. Nie należy dopuszczać do rozwoju intensywnej gospodarki rybackiej (hodowla ryb), lub do regulacji poziomu wody poprzez budowę urządzeń piętrzących wodę lub odprowadzających wodę z jeziora. Tego rodzaju działalność nie jest obecnie ani realizowana ani przewidywana. Są to zagrożenia potencjalne, które w obecnej chwili nie oddziałują na stan siedliska.

7110 *Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą

Są to zbiorowiska mszarne, na podłożu torfu wysokiego, zbudowane z gatunków torfowców, oraz innych gatunków mchów i roślin nasiennych charakterystycznych dla klasy *Oxycocco-Sphagnetea*. W wierzchniej warstwie torfu (akrotelm) obecne są żywe części torfowców, powodujące stały przyrost torfowiska. Na terenie Kaszub zinwentaryzowano cztery stanowiska torfowisk wysokich, dwa na południowym krańcu jeziora Potar i dwa w okolicach wsi Bugi. Są reprezentowane przez zespół *Sphagnetum magellanicum* Plo torfowe budują tu przede wszystkim torfowiec magellański i torfowiec błotny, inne gatunki torfowców jak torfowiec czerwonawy, torfowiec miękki i torfowiec okazały występują z mniejszym pokryciem. W warstwie mchów występują też płonnik strojny i mochwan błotny. W warstwie roślin naczyniowych dominują krzewinki: żurawina błotna, modrzewnica zwyczajna, bażyna czarna i bagno zwyczajne. Licznie występują wełnianka pochwowata i wełnianka wąskolistna. Liczne gatunki charakterystyczne, właściwe stosunki wodne i edaficzne sprzyjają utrzymaniu torfowisk we właściwym stanie. Zagrożeń antropogenicznych nie stwierdzono. Potencjalnym zagrożeniem jest zalesianie lub odwadnianie torfowisk. Znaczna część torfowisk położonych na południowym krańcu jeziora Potar została kilkadziesiąt lat temu zalesiona sosną zwyczajną. Stan zachowania siedliska oceniono jako bardzo dobry. Utrzymanie siedliska w nie pogorszonym stanie wymaga utrzymania reżimu wodnego i

przeciwdziałania ewentualnym próbom zalesiania. Obecnie zalesianie torfowisk jest sprzeczne z zasadami ochrony siedlisk i prowadzenia gospodarki w Lasach Państwowych toteż wymienione zagrożenia należy traktować jako potencjalne.

7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*)

Na terenie Kaszun siedlisko jest reprezentowane przez niski szuwar turzycowy lub turzycowo-trawiasty na podłożu torfowym. Miejscami występują płaty turzycy nitkowatej. W sąsiedztwie zinwentaryzowano bogatsze gatunkowo płaty turzycy pospolitej i mietlicy rozłogowej, tworzące luźny łąn na ple torfowcowym z licznymi gatunkami dwuliściennymi: bobrkiem trójlistkowym, dziewięciornikiem błotnym, fiołkiem błotnym, żurawiną błotną oraz ze stanowiskami kruszczyka błotnego i kukułki krwistej. Od południa na pół wchodzą trzcina pospolita i kępy trzęślicy modrej ograniczające powierzchnie torfowiska. Stanowisko otoczone świerczyną borealną, olszyną na torfie oraz borem świerkowym. Brak oddziaływań antropogenicznych i związanej z nimi eutrofizacji świadczy, że rozprzestrzenianie się szuwaru jest wynikiem procesów naturalnych.

91D0 – bory i lasy bagienne

Na terenie Kaszun siedlisko 91D0 jest reprezentowane przez dwa zespoły borów: zespół sosnowego boru bagiennego *Ass Vaccinio uliginosi – Pinetum* Kleist 1929, oraz zespół borealnej świerczyny *Ass Sphagno girgensohnii-Piceetum* Polak.1962. Bory sosnowe bagienne występują na podłożu organogenicznym wytworzonym z torfu wysokiego. Ich drzewostan składa się z sosny zwyczajnej i różnej ilości brzozy brodawkowatej. W stadium regeneracyjnym, bądź we wczesnych etapach sukcesji pierwotnej na torfowisku większy udział w drzewostanie posiada brzoza. Pod okapem drzewostanu licznie występują bagno zwyczajne i borówka bagienna – gatunki uważane za charakterystyczne dla zespołu. Elementem wyróżniającym zespół spośród innych borów sosnowych a także odróżniającym go od bagiennych świerczyn jest liczne występowanie gatunków przechodzących z torfowisk wysokich tj. z klasy *Oxycocco-sphagnetea*. Ich obecność świadczy o prawidłowych stosunkach wodnych.

Świerczyny bagienne zajmują siedliska z wysokim poziomem wód gruntowych, na glebach wytworzonych z torfu przejściowego lub nawet torfu niskiego. W drzewostanie dominuje świerk pospolity. Domieszkowo występuje także brzoza omszona, która może zwiększać swój udział we wczesnych etapach sukcesji lub regeneracji boru. Runo budują gatunki charakterystyczne borów na gruntach mineralnych oraz torfowce, a w szczególności torfowiec Girgensohna. Brak gatunków przechodzących z torfowisk wysokich i krzewinek bagna oraz borówki czernicy odróżnia je od bagiennych borów sosnowych.

Dobrze zachowane bory sosnowe bagienne (ocena FV) zajmują powierzchnie około 31,5 ha. Znajdują się w sąsiedztwie wsi Bugi oraz w niecce sąsiadującej od południowego wschodu z jeziorem Potar oraz na południe od nasypu starego toru kolejowego. Pozostałe stanowiska, oceniono na U1 ze względu na młody, odnawiający się dopiero drzewostan. Większość borów sosnowych pochodzi ze sztucznego odnowienia.

Stan zachowania świerczyn borealnych w większości oceniono jako bardzo dobry. Świerczyny, w większości stanowisk, pochodzą z odnowienia naturalnego. Zajmowane przez nie powierzchnie były niegdyś wykorzystywane do uprawy sosny zwyczajnej, o czym świadczy obecność ponad 150 letnich sosen, górujących nad borami świerkowymi. Stanowiska ocenione na U1 odznaczały się młodym drzewostanem i niewykształconą strukturą przestrzenną, lub też znajdowały się w strefie ekotonowej z sąsiadującymi olsami, co spowodowało zaburzenie ich struktury gatunkowej.

Dobry stan zachowania borów bagiennych i dobre perspektywy ochrony wynikają z ich występowania w zwartym kompleksie lasów, na nieznacznie tylko zmienionych siedliskach, odznaczających się właściwymi stosunkami wodnymi i troficznymi.

Zachowanie borów bagiennych na terenie Kaszun wymaga jedynie ochrony biernej, polegającej na przeznaczeniu ich do naturalnej sukcesji i wyłączeniu z użytkowania gospodarczego. Ze względu na możliwość gradacji szkodników (monokultury drzew iglastych) należy zachować prowadzenie zabiegów sanitarnych.

91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe

Lasy łąkowe na terenie obszaru natura 2000 „Kaszuny”, są reprezentowane przez jedno stanowisko łągu olszowo-jesionowego *Ass Fraxino-Alnetum*, znajdującego się na północ od Jeziora Potar, w dolinie cieku wodnego, odprowadzającego wodę z jeziora.

Zajmują powierzchnię około 7,55 ha, co stanowi 2,86% powierzchni obszaru. Odnaczają się dobrym stanem zachowania, bogatą strukturą gatunkową, obecnością gatunków charakterystycznych, rozbudowana stratygrafia i strukturą wiekową. Dojrzały drzewostan olszowy z domieszką brzozy omszonej i świerka pospolitego. W warstwie A2 występuje także jesion wyniosły. Warstwa krzewów zbudowana z gatunków drzewostanu, porzeczki czarnej i czeremchy pospolitej. Runo ziołoroślowe z gatunkami charakterystycznymi oraz w miejscach zatorfionych z fragmentami szuwaru wielkoturzycowego. Pod okapem jednowiekowej warstwy głównej drzewostanu rozwinęła się bogata struktura gatunkowa i piętrowa lasu pochodzącego z naturalnego odnowienia. Jedynie brak drzew w najstarszych klasach wieku oraz jednowiekowość i jednopiętrowość warstwy A1 odróż

2.6.2 Gatunki roślin i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Nie stwierdzono gatunków roślin z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej

2.6.3 Gatunki zwierząt i ich siedliska występujące na terenie obszaru

Moduł B

3. Stan ochrony przedmiotów ochrony objętych Planem

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	1 Wydzielenie 130i	Powierzchnia siedliska				U1	
			Struktura i funkcje	Barwa wody	brak danych	U1		
				Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk	brak danych	FV		
				Gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów	brak danych	FV		
				Odczyn wody	brak danych	-		
			Perspektywy ochrony	Przezroczystość	brak danych	U1		
Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150	2 Jezioro Potar	Powierzchnia siedliska					
			Struktura i funkcje	Barwa wody	brak danych	FV		
				Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk	brak danych	FV		
				Gatunki inwazyjne i obce dla zbiorowisk makrofitów	brak danych	FV		
				Odczyn wody	brak danych	-		
			Perspektywy ochrony	Przezroczystość	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	7110	1 Wydzielenie 109 h	Powierzchnia siedliska		brak danych		FV	
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie	brak danych	FV		
				Gat. inwazyjne i ekspansywne	brak danych	FV		
				Odpowiednie uwodnienie	brak danych	FV		
				Struktura powierzchni torfowiska (obecność dolinek i kęp)	brak danych	FV		
				Zachowanie strefy okrajkowej	brak danych	FV		
				Pozyskiwanie torfu przez miejscową ludność	brak danych	FV		
				Przemysłowe pozyskiwanie torfu	brak danych	FV		
				Melioracje odwadniające	brak danych	FV		
				Obecność krzewów i drzew na kopułach	brak danych	FV		
Eutrofizacja	brak danych	FV						
Perspektywy ochrony		brak danych	FV					
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	7110	2 Wydzielenie 131 a, 130 h	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie	brak danych	FV		
				Gat. inwazyjne i ekspansywne	brak danych	FV		
				Odpowiednie uwodnienie	brak danych	FV		
				Struktura powierzchni torfowiska (obecność dolinek i kęp)	brak danych	FV		
				Zachowanie strefy okrajkowej	brak danych	FV		
				Pozyskiwanie torfu przez miejscową ludność	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Przemysłowe pozyskiwanie torfu	brak danych	FV		
				Melioracje odwadniające	brak danych	FV		
				Obecność krzewów i drzew na kopułach	brak danych	FV		
				Eutrofizacja	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		
Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	7110	3 i 4	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie	brak danych	FV		
				Gat. inwazyjne i ekspansywne	brak danych	FV		
				Odpowiednie uwodnienie	brak danych	FV		
				Struktura powierzchni torfowiska (obecność dolinek i kęp)	brak danych	FV		
				Zachowanie strefy okrajkowej	brak danych	FV		
				Pozyskiwanie torfu przez miejscową ludność	brak danych	FV		
				Przemysłowe pozyskiwanie torfu	brak danych	FV		
				Melioracje odwadniające	brak danych	FV		
				Obecność krzewów i drzew na kopułach	brak danych	FV		
			Eutrofizacja	brak danych	FV			
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		
Torfowiska przejściowe i	7140	1 Wydzieleni	Powierzchnia siedliska		brak danych	FV	U1	

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)		e 130 h	Struktura i funkcje	Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gatunki dominujące	brak danych	FV		
				Pokrycie i struktura gatunkowa mchów	brak danych	FV		
				Obce gatunki inwazyjne	brak danych	FV		
				Gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	U1		
				Obecność krzewów i podrostu drzew	brak danych	FV		
				Stopień uwodnienia	brak danych	FV		
				Pozyskanie torfu	brak danych	FV		
				Melioracje odwadniające	brak danych	FV		
Perspektywy ochrony			brak danych	U1				
Bory i lasy bagienne	91D0	1 Wydzielenie 149b	Powierzchnia siedliska		brak danych		U2	
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	U1		
				Gat. dominujące	brak danych	U1		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	U2		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	U2						

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Występowanie charakterystycznych krzewinek	brak danych	U1		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	U1		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
Perspektywy ochrony	brak danych	FV						
Bory i lasy bagienne	91D0	2 Wydzielenie 149 d,g	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		
Bory i lasy bagienne	91D0	3 Wydzielenie 149f	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	U1		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	U2		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	U2		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	U2		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
			Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV			
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
Bory i lasy bagienne	91D0	4 Wydzielenie 149j	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	U1		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	U2		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	U2		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV						
Perspektywy ochrony		brak danych	FV					
Bory i lasy bagienne	91D0	5 Wydzielenie 148 c	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		FV			
Bory i lasy bagienne	91D0	6 Wydzielenie 131 g	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		
Bory i lasy bagienne	91D0	7 Wydzielone 130k	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	U1		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	U1		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		brak danych	U1		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
Bory i lasy bagienne	91D0	8 Wydzielenie 130f	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV						
Perspektywy ochrony		brak danych	FV					
Bory i lasy bagienne	91D0	9 Wydzielenie 109h,f,d 131a,h	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		
Bory i lasy bagienne	91D0	10 Wydzielone 109c	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	U1		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
				Występowanie torfowców	brak danych	U1		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
			Perspektywy ochrony		FV			
Bory i lasy bagienne	91D0	11 Wydzielenie 55g 54d,g	Powierzchnia siedliska		brak danych			
			Struktura i funkcje	Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Inwazyjne gatunki obce w runie	brak danych	FV		
				Rodzime gatunki ekspansywne roślin zielnych	brak danych	FV		
				Uwodnienie	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	brak danych	FV		
				Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >30 cm grubości	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Występowanie torfowców	brak danych	FV		
				Pionowa struktura roślinności	brak danych	FV		
				Zniszczenia związane z pozyskaniem	brak danych	FV		
				Inne przekształcenia	brak danych	FV		
Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV						

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
			Perspektywy ochrony		brak danych	FV		
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	Wydzielenia 89b 90d	Powierzchnia siedliska		brak danych	FV	FV	
			Struktura i funkcje	Gatunki obce geograficznie	brak danych	FV		
				Martwe drewno (łącznie zasoby)	brak danych	FV		
				Martwe drewno >3 m długości i >50 cm grubości	brak danych	FV		
				Wiek drzewostanu	brak danych	FV		
				Naturalne odnowienie	brak danych	FV		
				Struktura pionowa roślinności	brak danych	FV		
				Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	brak danych	FV		
				Gatunki charakterystyczne	brak danych	FV		
				Gat. dominujące	brak danych	FV		
				Ekspansywne gat. obce w podszycie i runie	brak danych	FV		
				Ekspansywne gat. rodzime w runie	brak danych	FV		
				Naturalność koryta rzecznego	brak danych	U1		
				Rytm zalewów	brak danych	FV		
				Różnorodność, mchów, grzybów, owadów	brak danych	FV		
				Pozyskiwanie drewna, użytkowanie	brak danych	U1		
			Inne przekształcenia	brak danych	U1			
Naturalny kompleks siedlisk	brak danych	FV						
Perspektywy ochrony		brak danych	FV					
Gatunki								

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>								
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>								
1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectorialis</i>								
1060								

Przedmioty ochrony objęte Planem								
Siedliska przyrodnicze	Kod Natura	Stanowisko	Parametr stanu	Wskaźnik	Ocena stanu ochrony na podstawie dostępnych danych wg skali FV, UI, U2	Ocena stanu ochrony po weryfikacji terenowej wg skali FV, UI, U2	Ogólna ocena stanu ochrony siedliska/gatunku wg skali FV, UI, U2	Uwagi
Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>								

Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 9.

4. Analiza zagrożeń

Lp.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia	
			Istniejące	Potencjalne
1	3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>	3150(1)	K01.02 Zamulanie zbiornika K02.02 Gromadzenie materii organicznej K02.01 Sukcesja roślinności szuwarowej w wyniku zamulania i wypływania zbiornika	Nie stwierdzono
		3150(2) Jezioro Potar	K01.02 Zamulanie zbiornika od strony południowej K02.02 Gromadzenie materii organicznej z roślinności wodnej zarastającej południową część zbiornika	F01.01 Intensyfikacja hodowli ryb i związane z tym zagrożenia jak np. czyszczenie dna strefy litoralu, usuwanie roślinności wodnej
2	7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	7110(1)	B01.01 Torfowisko w części sztucznie zalesione	B01.01 Nasadzenia sosny zwyczajnej I01.03 Obniżenie poziomu wód gruntowych
		7110(2)		

Lp.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia	
			Istniejące	Potencjalne
				I.02.01 Zasypywanie powierzchni torfowiska w celu utworzenia dróg, ścieżek rowerowych, dydaktycznych C01.03. Pozyskanie torfu
		7110(3) 7110(4)	Nie stwierdzono	B01.01 Nasadzenia sosny zwyczajnej J01.03 Obniżenie poziomu wód gruntowych J.02.01 Zasypywanie powierzchni torfowiska w celu utworzenia dróg, ścieżek rowerowych, dydaktycznych, melioracje odwadniające C01.03. Pozyskanie torfu
3	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	7140(1)	K02.01 Sukcesja roślinności szuwarowej (Klasy Phragmitetea) i roślinności zmiennowilgotnych łąk	I01.03 Obniżenie poziomu wód gruntowych I.02.01 Zasypywanie powierzchni torfowiska w celu utworzenia dróg, ścieżek rowerowych, dydaktycznych, melioracje odwadniające
4	91D0 Bory i lasy bagienne	91D0(1) 91D0(2) 91D0(3) 91D0(4) 91D0(5) 91D0(6) 91D0(7) 91D0(8) 91D0(9) 91D0(10) 91D0(11)		B02.02 Wycinka lasu, gospodarka B02.04 Usuwanie martwych drzew i martwego drewna J01.03 Obniżenie poziomu wód gruntowych J02.01
5	91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0(1)	B02.02 Wycinka lasu, rębnie wielkopowierzchniowe B02.04 Usuwanie martwych drzew i martwego drewna	J01.03 Obniżenie poziomu wód gruntowych J02.01 Melioracje odwadniające
6	1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>			
7	1188 Kumak nizinny			

Lp.	Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Zagrożenia	
			Istniejące	Potencjalne
	<i>Bombina bombina</i>			
8	1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectorialis</i>			
9	1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>			

Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 10.

5. Cele działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	3150(1)	U1	Siedlisko zagrożone przez proces naturalnego wypłykania. Czynniki antropogeniczne zagrażające siedlisku nie występują. Celów nie określono	
	3150(2)		Utrzymanie właściwego stanu siedliska, naturalnej strefy litoralu i populacji gatunków diagnostycznych	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	7110(1)	FV	Pozostawienie siedliska do naturalnych procesów.	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	7110(2)		Utrzymanie właściwego uwodnienia siedliska.	
	7110(3) 7110(4)		Utrzymanie właściwego uwodnienia siedliska.	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea nigrae</i>)	7140(1)	U1	Czynniki antropogeniczne zagrażające siedlisku nie występują. Utrzymanie stosunków wodnych na poziomie nie zagrażającym siedlisku	
91D0 Bory i lasy bagienne	91D0(1)	U2	Odbudowa struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanu. Zwiększenie ilości martwego drewna	80 lat

Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
	91D0(2)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	91D0(3)		Odbudowa struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanu. Zwiększenie ilości martwego drewna	60 lat
	91D0(4)		Odbudowa struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej drzewostanu. Zwiększenie ilości martwego drewna	60 lat
	91D0(5)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej zbiorowiska	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	91D0(6)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszczenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	91D0(7)		Stan zły z powodu naturalnych czynników jak ukształtowanie terenu i związane z tym stosunki wodne. Utrzymanie istniejącego składu gatunkowego, struktury wiekowej i gatunkowej	Celem jest nie dopuszczenie pogorszenia stanu siedliska przez czas realizacji PZO
	91D0(8)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej zbiorowiska	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	91D0(9)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej zbiorowiska	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	91D0(10)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej zbiorowiska	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
	91D0(11)		Utrzymanie naturalnej struktury gatunkowej, wiekowej i przestrzennej zbiorowiska	Stan ochrony właściwy. Celem jest niedopuszenie do jego degradacji przez cały czas realizacji PZO
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0(1)	FV	Zachowanie struktury wiekowej i przestrzennej fitocenozy. Zwiększenie ilości martwego drewna	W ciągu 10 lat realizacji PZO
1337 Bóbr europejski <i>Castor</i>				

Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Stan ochrony	Cele działań ochronnych	Perspektywa osiągnięcia właściwego stanu ochrony
<i>fiber</i>				
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>				
1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectorialis</i>				
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>				

Siedliska przyrodnicze

Jeziro eutroficzne Potar posiada liczne stanowiska zbiorowisk diagnostycznych ze związków *Nyphaeion* i *Potamion*. Istnieje zagrożenie próbą hodowli ryb i „uzdatniania” wybrzeży. Należy utrzymać je w stanie naturalnym.

Dla utrzymania właściwego stanu siedlisk torfowiskowych nie można dopuścić do obniżenia poziomu wód gruntowych, stąd potrzeba monitorowania stosunków wodnych.

Torfowiska położone powyżej jeziora Potar nie są zagrożone antropopresją, jednak należy brać pod uwagę konieczność zachowania ich spójności i arealu, które mogą być zaburzone w przypadku budowy grobli, dróg leśnych, ścieżek etc.

Bory bagienne, w wielu przypadkach bogate gatunkowo, z rozwiniętą właściwie stratygrafią i strukturą wiekową nie powinny być zdegradowane. Dla ich utrzymania we właściwym stanie należy ustalić zasady gospodarki leśnej.

Celem ochrony stanowisk z młodym drzewostanem jest odtworzenie prawidłowej struktury wiekowej a co za tym idzie także gatunkowej.

Stan ochrony lasów łęgowych może istotnie pogorszyć się w wyniku planowanych zrębów. Ustalenie właściwej metody pozyskania drewna jest najważniejszym zadaniem, pozwoli na utrzymanie właściwych wartości parametrów oceny siedliska jakimi są: struktura wiekowa, ilość martwego drewna, skład gatunkowy.

Gatunki zwierząt

Moduł C

6. Ustalenie działań ochronnych

Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
3150 Naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
			Nie wymagane				
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
	1	Ochrona naturalnej roślinności	Zachowanie naturalnej roślinności linii brzegowej oraz naturalnej roślinności strefy wodnej	Jezioro Potar	Przez czas realizacji PZO	0	Nadleśnictwo wichrowo
			Nie wprowadzanie hodowli ryb roślinożernych, w szczególności gatunków obcego pochodzenia	Jezioro Potar	Przez czas realizacji PZO	0	Nadleśnictwo Wichrowo
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
			-	-	-	-	-
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
			-	-	-	-	-
	N	Zwiększenie powierzchni siedlisk / siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000					

Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		-	-	-	-	-	
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
	2	Zachowanie integralności torfowisk	Pozostawienie jednolitej, nie naruszonej powierzchni torfowisk, nie dopuszczanie do zalesiania i budowy wszelkich obiektów inżynierskich jak drogi, ścieżki etc.	Stanowiska 7110(1-4) Oddziały: 131a, 130h, 109h, 54	Przez czas realizacji PZO	0	Nadleśnictwo Wichrowo
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		Kontrola stosunków wodnych	Prowadzenie monitoringu w zakresie uwodnienia torfowisk i	Stanowiska 7110(1-4) Oddziały: 131a, 130h, 109h, 54	Co 3 lata	3 kontrole po 3000 zł (razem z siedliskiem 7140)	RDOŚ
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
	-	-	-	-	-	-	
	N	Zwiększenie powierzchni siedlisk / siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000					

Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea nigrae)	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
	-	-	-	-	-	-	
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		Zachowanie integralności torfowisk	Pozostawienie jednolitej, nie naruszonej powierzchni torfowisk, nie dopuszczanie do zalesiania i budowy wszelkich obiektów inżynierskich jak drogi, ścieżki etc	Stanowisko 7140(1) Wydzielenie 130h	Przez czas realizacji PZO	0	Nadleśnictwo Wichrowo
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		Kontrola stosunków wodnych	Prowadzenie monitoringu w zakresie uwodnienia torfowisk	Stanowisko 7140(1) Wydzielenie: 130h	Co 3 lata	3 kontrole po 3000 zł (razem z siedliskiem 7110)	RDOŚ
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					
-	-	-	-	-	-	-	
N	Zwiększenie powierzchni siedlisk / siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000						
91D0 – bory i lasy bagienne	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
	-	-	-	-	-	-	

Przedmiot ochrony	Działania ochronne					
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
	Ochrona naturalnego drzewostanu	Wyłączenie z użytkowania rębnego za wyjątkiem niezbędnych cięć sanitarnych i pielęgnacyjnych	Stanowiska 91D0(1-11) Wydzielenia: 149b, 149g,f, 149d, 149i, 148d, 131g, 130k, 130g, 129c, 109d,f,h, 131a, 109c, 55d, 54d	Przez czas realizacji PZO	0	PGL LP Nadleśnictwo Wichrowo
		Pozostawianie wydzielających się drzew martwych na powierzchni, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia.	Stanowiska 91D0(1-11) 149b, 149g,f, 149d, 149i, 148d, 131g, 130k, 130g, 129c, 109d,f,h, 131a, 109c, 55d, 54d	Przez czas realizacji PZO	0	PGL LP Nadleśnictwo Wichrowo
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych				
	-	-	-	-	-	-
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony				
	-	-	-	-	-	-
	N	Zwiększenie powierzchni siedlisk / siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000				

Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	Nr	Działania związane z ochroną czynną					
		-	-	-	-	-	
	Nr	Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania					
		Modyfikacja sposobu pozyskania drewna	Modyfikacja planowanej rębni Ib, polegająca na: Zmniejszeniu powierzchni rębnych Wydłużeniu okresu nawrotów do minimum 10 lat Wydłużeniu okresu odnowienia	Stanowisko 91E0(1) Wydzielenie 89b, część będąca siedliskiem, od drogi na północ	Realizacja od początku realizacji PZO	0	PGL LP Nadleśnictwo Wichrowo
		Kumulacja martwego drewna	Pozostawianie biogrup drzewostanu na 10% powierzchni Pozostawianie wydzielających się drzew martwych na powierzchni, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia	Stanowisko 91E0(1) Wydzielenie 89b, część będąca siedliskiem, od drogi na północ	Przy pozyskaniu drewna	0	PGL LP Nadleśnictwo Wichrowo
	Nr	Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych					
		Monitoring efektów działań ochronnych	Kontrola stanu struktury pionowej struktury wiekowej ilości martwego drewna	Wydzielenie 89b, część będąca siedliskiem, od drogi na północ	Raz na 3 lata	3 raz po 2000 zł	RDOŚ
	Nr	Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony					

Przedmiot ochrony	Działania ochronne						
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie	
	-	-	-	-	-		
	N	Zwiększenie powierzchni siedlisk / siedlisk gatunku objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000					
1337 Bóbr europejski	Nr	<i>Działania związane z ochroną czynną</i>					
	Nr	<i>Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>					
	Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>					
	Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>					
1188 Kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>	Nr	<i>Działania związane z ochroną czynną</i>					
	Nr	<i>Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>					

Przedmiot ochrony	Działania ochronne					
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>				
	Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>				
1042 Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectorialis</i>	Nr	<i>Działania związane z ochroną czynną</i>				
	Nr	<i>Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				
	Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>				
	Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>				
1060 Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>	Nr	<i>Działania związane z ochroną czynną</i>				
	Nr	<i>Działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania</i>				

Przedmiot ochrony	Działania ochronne					
	Nr i nazwa	Zakres prac	Miejsce realizacji	Termin wykonania	Szacunkowe koszty (w tys. zł)	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie
	Nr	<i>Działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych</i>				
	Nr	<i>Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony</i>				

Wektorowa warstwa informacyjna systemów informacji przestrzennej GIS – załącznik 11.

7. Ustalenie działań w zakresie monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony

Przedmiot ochrony	Numer stanowiska	Cel działań ochronnych	Parametr	Wskaźnik	Zakres prac monitoringu	Terminy/ częstotliwość	Miejsce	Podmiot odpowiedzialny	Szacowany koszt (w tys. zł)
7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	Stanowiska 7110(1-4) Oddziały: 131a, 130h, 109h, 54	Utrzymanie stosunków wodnych na poziomie nie zagrażającym siedlisku	Struktura i funkcje siedliska	Odpowiednie uwodnienie Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcje	Określenie parametrów, wykonanie charakterystyk i roślinności	Raz na 3 lata	Współrzędne do ustalenia przy pierwszej kontroli	RDOŚ	9
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	Stanowisko 7140(1) Wydzielenie: 130h	Modyfikacja sposobu pozyskania drewna	Struktura i funkcje siedliska	Pionowa struktura roślinności Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości Pozyskanie drewna i inne przekształcenia związane z użytkowaniem	Określenie parametrów, wykonanie charakterystyk i roślinności	Raz na 3 lata	Współrzędne do ustalenia przy pierwszej kontroli, konieczna również kontrola sukcesji na powierzchniach po zrębie	RDOŚ	6

8. Wskazania do dokumentów planistycznych

Dokumentacja planistyczna	Wskazania do zmian w dokumentach planistycznych niezbędne do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000 (<i>Art. 28 ust 10 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody</i>)
	Nie stwierdzono potrzeby wskazania zmian w dokumentach planistycznych niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

9. Przesłanki sporządzenia planu ochrony

Nie przewiduje się wykonania planu ochrony.

10. Projekt weryfikacji SDF obszaru i jego granic

Zaproponowano zmiany w SDF przedstawione w poniższej tabeli. Propozycja zmian w SDF (Plik PDF) – załącznik 12.
Nie proponuje się znaczących zmian granic obszaru (jego powiększenia bądź zmniejszenia), zaproponowano jedynie dostosowanie granic obszaru do danych katastralnych. Wektorowa warstwa informacyjna GIS zawierająca zmienione granice obszaru – załącznik 13.

Lp.	Zapis SDF	Proponowany zapis SDF	Uzasadnienie do zmiany
1	Siedlisko 3150 % pokrycia 8,35	Zwiększyć % pokrycia do 10,88	W SDF prawdopodobnie nie uwzględniono części akwenu pokrytej zwartym łanem odoki aloesowatej od strony południowej.
2	Siedlisko 711% pokrycia 0,60, stopień	Zwiększyć % pokrycia do 1,21, stopień zachowania na A	Wynik inwentaryzacji. Siedlisko o pełnej strukturze gatunkowej, na siedlisku z właściwymi stosunkami wodnymi, charakterystyczne dla

	zachowania C		regionu Warmii, z gatunkami charakterystycznymi dla Pomorza Wschodniego, stąd stopień zachowania A
3	Siedlisko 7140 % pokrycia 4,99	Zmniejszyć % pokrycia do 0,95	Wynik inwentaryzacji. Siedlisko zarośnięte w dużej części zapustami olszy czarnej i szuwarem wielkoturzycowym
4	Siedlisko 91D0 % pokrycia 16,06, reprezentatywność B	Zwiększyć % pokrycia do 20,47, reprezentatywność A	Wynik inwentaryzacji. Obecne w terenie bardzo dobrze zachowane stanowiska, z właściwą stratygrafią, strukturą gatunkową, wiekową, nieużytkowane, na siedliskach właściwie uwodnionych. Fitocenoza typowa dla Warmii i Mazur. Stąd reprezentatywność A.
5	Brak siedliska 91E0	Zamieścić siedlisko 91E0	Na terenie obszaru Natura2000 występuje łąg olszowo-jesionowy, nie uwzględniony w SDF
6	Wśród pozostałych ważnych gatunków roślin nie ma: <i>Sphagnum cuspidatum</i> , <i>Sphagnum molle</i>	Wśród pozostałych ważnych gatunków roślin zamieścić: <i>Sphagnum cuspidatum</i> , <i>Sphagnum molle</i>	Wymienione gatunki występują na tutejszych torfowiskach i są objęte ochroną

L.p.	Proponowany przebieg granicy na tle istniejących granic obszaru	Uzasadnienie do zmiany
1.	Plik PDF mapy (mapa 2 w załączniku 14) i wektorowa warstwa informacyjna GIS (załącznik 13)	Dostosowanie granic do danych katastralnych.

11. Zestawienie uwag i wniosków

l.p.	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
	Moduł A		
	Moduł B		
	Moduł C		

Mapy tematyczne – załącznik 14.

Sprawozdania ze spotkań ZLW – załącznik 15.

12. Literatura